

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadóhivatalban. — Kértek az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések díjai előlegesen beküldendők, még pedig 100 szóig egyszeri hirdetésért 1 frt, 100—200 szóig 2 frt, 200—300 szóig 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugtábelvétel is beküldendő.

Magán hirdetések:
A 3-hasábos garmondsor első hirdetésénél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken, hozzá az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Nagy-Becskerek, január 8-án.

— a. A keresztények és zsidók közötti házasságok kérdésében a hecz néhány nap mulva a felső házban ismét teljes folyamában lesz, a hol azonban a contrapungensek argumentációi olyan forma erőt képviselnek, mint mikor a vén asszonyok, a jelenkező vizár rombolásait imádkozással akarják meggátolni.

A mit az időszaki haladás követel, azt kénytelenek leszünk előbb-utóbb minden ellenszenvet és rokonszenvet daczára napirendre tűzni, és a család- valamint a társadalmi élet igényeinek megfelelőleg megoldani.

Mulatságosan bosszantó nem a törvényjavaslattal érdemben ellenkező, hanem annak elejtésével a miniszterelnök elejtését is reméllő azon ellenzéki lapok állítása: kik a törvényjavaslattal szemben a közvélemény kárhözvételére hivatkoznak. Hiszen a közvéleményt mai napság minálunk éppen azok képviselik, a kik jó pénzért zsidókká is szívesen lesznek, vagy az a közép, melyet egy grannal se érdekel jobban e törvényjavaslat, mint a főhercegeket.

Hát arra mit mondjunk, mikor a szélsők többféleképen compromittált lapja cicerobetűkkel hirdeti, hogy a kormány azért törekszik e törvényjavaslatot keresztülhajtani, hogy a zsidók áldozatkészességét a legközelebbi választásoknál biztossítsa. — Az okos lap persze a felett nem gondolkodott, hogy akkor, ha már ilyen szennyes számítást feltételez a kormány részéről, e vitalis kérdésben a magas clerus bőkezűsége nem volna célravezetőbb viz-e a kormány malmára!

Fájdalmasan igaz, hogy vallásilag lazult időszakunkban, a politikai exigenciákat számba véve, még a legconservatívabb kormányok is kénytelenek az ultramontanoknak és magas clerusnak nem tetsző törvényjavaslatoikkal is előállni.

A püspökök főleg az Istennek, de a kormányok, az időszaki haladás követelményeinek és a parlamentnek is felelősek.

A kormányoknak igen sokszor, egy jelenben nem tetsző akciói, a jövőnek erkölcsi és társadalmi romlásaitól mentették meg az emberiséget.

Engem megrikatott a hercegprimásnak a felsőházban tartott szónoklata, de még jobban megrikatna azon értatlan gyermekek sorsa, kik e törvényjavaslat elvetésével a család és társadalmi költék száműzöttjeül maradnának.

Trefának nem rossz, a mit egyik főur a felsőházban szelnek eresztett: hogy minek e törvényjavaslat, hiszen a nagy urak jó pénzért a zsidóleányt házasság nélkül is megkaphatják; csak az a baj, hogy materialis időszakunkban — a rúdat felénk fordítva — ugyanezt az orthodox zsidó bankár is elmondhatja.

Sokaknak borsózik a hátuk e törvényjavaslat hallatára, mit fognak akkor mondani, ha a felebarátii szeretet, a humanismus, a közvélemény s a családok nyugalma a polgári házasságot fogják követelni.

Az éhes ember, a ki délben csak kenyéért könyörög, meglehet, hogy naplementekor sunkát fog követelni.

Jól teszi a kormány, ha komolyan mérlegeli, hogy a közügy érdekében mi czélszerűbb: egy darab kenyeret adni-e az éhezőknek, vagy annak megtagadásával a kamrák és magtár nyitni meg.

Azokat a keresztényeket, a kik a hitágazatok tekintetében a püspökökkel egyformán éreznek és gondolkoznak e törvényjavaslat elfogadása, magatartásukban és eljárásukban legkevésbé se fogja alterálni, de igenis védelmet szolgáltat azoknak, a kiket a család és társadalmi életre nézve legfontosabb frigy legalizálásában az egyházi törvények vagy előítélet korlátoztak.

A törvényjavaslat perhoreuskálói azt is szeretik hangoztatni, hogy a kormány azért engagirozta magát olyan határozottan a törvényjavaslat keresztülhajtása mellett, mert ellenesetben Rothschild a hitelt megtagadná!

Na azok ugyan jól ismerik Róthschildot! Bánja is Rothschild, hogy rendelkeznek a gazdag zsidók leányaiakkal és a szegény mágánok fiaikkal. Ennek a premier plutokratának, olyan biztosíték kell, melyet se a pendely, se a bugyogó nem regulálnak.

Hogy Montefiore nem szavazna a törvényjavaslat mellett, arra már esküt tennék.

Ez a modern apostol jóval megszűbbre lát Schosbergernél és az arany-samarat nem keféli olyan eszeveszettel, hogy megdögöljék.

A kik ezen törvényjavaslat mellett csak üzleti szempontból kardoskodnak, azok so'se lesznek se milliomosok, se zászlós urak.

Legnagyobb baj, hogy azok, a kik e törvényjavaslat sorsa felett határozottan, vagy soha se nősülhetnek, vagy már jobbra megnősültek.

Azoktól azonban lehetlen némi strategiai routint megtagadni, a kik a kormányt oda szeretnék szoríttatni, hogy a törvényjavaslat el nem fogadásából kabinet kérdést csináljon.

Csak hogy a miniszterelnök régebben tanulmányozza és jobban ismeri embezeit és az államérdekeit, hogy sem azért kinslja meg Szilágyi Dezsőt a bársonyszékkel, hogy gr. Istráng a Vöröshegyi Dávid lányát elvehesse.

Ha a gyümölcs túlérett, lehull az magától is, nem szükséges, hogy a kormány a fát rázogassa.

Azt mindenki tudja, hogy ezt a kérdést nem a miniszterelnök vetette fel, azzal pedig a ki felvetette, még Torquemadának is nehéz volna megbirkózni.

E törvényjavaslat olyan burnot, mely-

től nem csak főpapjaink, hanem a rabbik is prűszkölnek, csak hogy fájdalom prűszköléssel még nem lehet a náthatól szabadulni.

Jegyzőkönyv.

felvetett 1883. évi december hó 17-én, a torontálmegeyi vasút építési czelokra alakult központi 100-as bizottságnak N.-Becskereken tartott ülésében.

Tallán Béla 100-as bizottsági tag előadja, hogy főispán elnök úr ő méltósága akadályozva lévén, őt kérte fel, hogy helyette e mai ülésen elnököljön. — A bizottságnak ezt követő üdvözlése után az ülést megnyitja és az albizottságokat jelentéseik előterjesztésére hívja fel, mire szót emel Dániel Ernő úr és előadja, hogy a nagy-becskerek—n.-kikindai vasúti részvénytársulat; a Nagy-Becskerekről Écskán, Botoson, Tomasovácson, Uzdonon, Antalfalván, Debelyácson, Zrepaján és Franczföldön át Pancsovára menő vasútvonal tervrajzát és költségvetését elkészítetté, ezen egyidejűleg felmutatott terv szerint a 68-25 kilométer hosszúságú vonal 2,014.702 frt 38 kr. maximális összegbe kerülne.

Ezzel egyidejűleg bemutatott Debelyács község képviselőinek 7/1883. sz. 1883. évi július 24-én hozott határozata, mely szerint feltételeken ugyan, de 10000 frt résztvettelt ígér és az állomáshoz szükséges területet ingyen engedti át, — Antalfalva község képviselőinek 1883. évi május 24-én 12. sz. a. hozott határozata, mely feltételeken 5000 frt résztvettelt szavaz meg és a szükséges földterületet ingyen adja, — Czrepej község képviselőinek 1883. június 3-áról 1. sz. a. kelt határozata, mely az állomás helyre szükséges földterületet ingyen, továbbá 500 kezi és 1000 igás napszámot szavaz meg feltételeken, végre Franczföld község képviselőinek 1883. évi nov. 1-én 86. sz. a. hozott határozata, mely szerint feltételeken a szükséges földterület ingyen adatik, továbbá, mely szerint 5000 frt részvétel, 300 igás és 500 kezi napszám, valamint a tracciózási költségekre 200 forint megszavaztatik.

Ezek után Dániel Ernő indítványt tesz, hogy a további alkudozásokra szűkebb körű bizottságok választassanak,

tekintettel azonban arra, hogy az egyes vidéki bizottságok a központi 100-as bizottságtól oly hatáskörrel lettek felruházva, hogy az előleges alkudozásokat teljesíthetik,

TÁRCZA.

A gesztikuláció áldozata.

(Capriccio.)

Irtó: Louka Guzdov.

A szevillai érekeknek Aquillar Fernandónak volt egy igen szép és szeretetreméltó testvére: Cicatrice. Nem volt az a bucsu, a mék után annyi grand húzódtott volna, mint Cicatrice után, ha az utcán megjelent. Még a közhíves Ossa Manuele is elantikált utána, csak hogy éjszót szemeibe pillantasson. A fősvény excellenciának tetszett ez a hejsza, mert már előre elhatározta, hogy azon esetben, ha testvérét valami gazdagabb nobili vezető oltárhoz, egyetlen árva krajczárt se ad testvéreinek.

Már két grand meg is szurkálta egymást, anélkül: hogy a kedves leánynak szerelmet vallott volna.

Mindketten életben maradtak, a mit a diaconus csak azért restelt, hogy lelkőkért engesztelő misét nem mondhatott. A spanyol nagy urak utódi, hogy elődeiket a purgatoriumból a menyekországba jutassák, busásan szóktak fizetni.

Végre egy érseki estély alkalmával az elragadó külsejű Cicatrice a fiatal Carlos Pampelunai hercegnek a kezét megszorította, s ez felhatalmazottnak hitte magát arra, hogy annak udvaroljon.

A kézzorítás olyan nyílány, melyből az opera belső értékére nézve, még biztosan nem következtethetni.

A fiatal herceg úgy volt ismeretes, mint a ki sokat beszél de keveset cselekszik, a miért ő érseksége csak fenntartással számított a bonyolódás eredménydus kifejlődésére.

Carlos herceg gyakori vendég lett az érseki palotában. Habár ő eminenciája megengedte is, hogy kettősben társaloghassanak, egy titkos rejtekből szóváltásaitak kileste, és nem egyszer gyönyörködött azon virágos ki-

tételekben, melyeket a fiatal herceg a jeles spanyol költőkből alkalmazott.

Mint majdnem mindegyik fiatal herceg, Carlos is ártatlan udvarló volt.

Beszélt a csillagokról, galambokról, virágokról és pásztorokról, és olykor remegőn, a Cicatrice puha kacsóit ajkaihoz emelte.

A sennoria el elpirult, de egyéb baja nem történt.

— Ha nőcském lész, Torres Vedras kastélyomban fogunk lakni Andalusiában.

— Carlos! Ugy-e vannak ott fehér pávák is?

— Vannak! De azért intézkedni fogok, hogy hímek vásároltassanak, s azok által a létszám szaporíttassék.

Az érsek elköhintette magát.

A sennorita megrezsent; Carlos lesütö szemeit.

— Mi az a him? Kérdé Cicatrice.

— Én magam se tudom! Válaszolt Carlos.

Az érsek mosolygott.

— Van ott szép árnyékos kert is?

— De még minő! Tele százados fákkal; ritkábbal ritkább és szebbnél szebb virágokkal, tükörsima tóval és a tóban haltyukkal.

— Gondolázi is fogunk!?

— Csillagos és holdvilágos éjjel, gitár és flóta zenéje mellett.

— Én énekelni fogok!

— Igen igen! Te énekelni fogsz kedves fülemülém és pacsirtám.

— Nekem a pacsirták dala jobban tetszik mint a fülemüléké.

— A pacsirták nappali, a fülemülék éjjeli zenészek. Az első ebédutánra, az utóbbiak vacsora utánra valók.

— Oh minő boldogok leszünk! jegyzé meg Cicatrice ragyogó szemekkel.

— Akkor bizonyosan, ha egymást igazán fogjuk szeretni.

Az érsek oly nagyot sóhajtott, hogy a rejték függőnyei is megmozdultak.

A keserűség vagy édes emlékezés e fuvallatát azonban a szerelmesek nem hallották.

Mielőtt azonban a rövid történetet folytatnók és bevégeznók, legyen szabad bemutatnunk e két szeretetre méltó gyermeknek külsejét is.

Carlos a pampelunai herceg alacsony volta, s az ugynevezett vékonypénnű ifjak közé tartozott. Mintha az orra alá festették volna olyan kurta bajuszt viselt félpofa, és egy komma nagyságu ajkszakállal. Átlátszó arczbőre halvány piros színbe játszott s hogy még érdekesebbé váljék, kissé kancsított és sejtített.

Az érsek talán még szebbnek találta, mint Cicatrice.

Cicatrice maga volt a megtestesült vídamság és ártatlanság. Szép fogai bizonyosan arra voltak teremtve, hogy novessenek. Hosszu fehér szalagokkal díszített szalmakalapját inkább hordozta kezében mint fején. — Sűrű fürtjei, melyek oly könnyen és hamar felbomlottak, hogy mindig újra kellett feltűzni, a szomorufűzek közt tova futó Galathea számára látszóttak teremtve lenni.

Rózsás ajkai búbajosan tudtak csevegni, szájszélei, melyek kissé felváltak emelve, felbátorítani látszóttak a különben remegőket, de árnyékkal teljes hosszú pillái szemérmesen csukódtak le, az arcz alsó részének vakmerő kifejezésére annak mintegy határt szabva. Ruhája lilaszin baregéből készült, vörösbarna kivágott czipőinek szalagjai, X-eket képeztek, finom, fehér, lyukgatott harisnyán, végre felső testét ama bizonyos andaluziai találmányu, mousseline spencerz fedte, mely eltakarja ugyan, de formációjában mégis láttatni engedti a szerelem halmaít.

E két gyermek úgy illett egymáshoz, mint a virág a tavaszhoz, s mikor együtt mosolyogtak, mosolyogni kellett a télnek is.

Majdnem naponkint találkoztak egymással, a nélkül: hogy szívólnék egyébre hallgattak volna.

A fiatal herceg mindig félve emelte a leány kezét ajkaihoz, ez pedig a hercegi czuppantásra, mind annyiszor elpirult.

A monseigneur csaknem feleslegesnek tartotta már leskelődni. Minek őrizni a csibéket és báránykakat?

Ha a szeretők a szobában meguntak, a parkba mentek társalogni.

Az érsek ablakai a kertre néztek.

Látott mindent de nem hallott semmit. Annyit azonban megparancsolt, hogy a pampelunai herceg és a kicsike láttavlatban maradjanak.

Aquillárnak minden vagyona püspöki jövedelméből állott, de azért gögősebb volt St. Jago Vasques di Compostellanál s az antalfalvi szolgabírónál.

Inkább aqua Tofanát vett volna, hogy sem megengedje, hogy nevély oly szeny érje, mely miatt a grandoktól mellőztessék.

Miután a fiatalok magokat már jó kinturbékölték, egy akácáztatok alkonyban a párokot maga elé állította.

A fiatalok a komoly arczu és föltrák vörös ornamentumban megjelenő érsek előtt remegtek.

— Főméltóságú pampelunai, budzsáki és gradnuczai herceg! Anyagi érdek nélkül szereti-e ön Aquillár és Campicsorói Cicatrice testvéremet?

— Igen! Oh igen.

— Aquillar és Campicsorói Cicatrice! nemtelenebb rugók nélkül szereted-e, pampelunói, budzsáki és gradnuczai herceg ő főméltóságát.

A leányka elfogultságában alig birta az „igent” kimotyogni.

— Mikor fogja hercegséged a leány kezét megkérni.

— Mikor a monseigneur parancsolja.

— Fogadjatok egyelőre privat-áldásomat! Az ifjak letérdepeltek.

Aquillár megáldotta őket.

— Most már jelenlétemben de csak egyszer megcsókolhatjátok egymást.

Spanyol ajkakon még nem igen csattant el ártatlanabb csók mint a fiataloké.

(Folytatása következik.)

a bemutatott tervezetnek egyhangú elfogadása mellett Dániel Ernőnek költségekkel részeseleg eladása és indítványához mért teendő végzésére a szűkebb körű bizottságok szükségének elvi elfogadása mellett a nagy-beckerek—pancsovai vonal albizottsága bizatik meg azzal, hogy a m. kir. kormány, Torontálmegye, Pancsova és Nagy-Beckerek város, valamint az érdekelt községekkel a hozzájárulási arány és a segélyezési módokat rövid időn való megállapítása céljából szűkebb hatáskörű bizottságot választson és azok működésének eredményét ide előbb jelentse be.

A nagy-beckerek—módos—temesvári szárvonal képviselőiben felszólal Csávossy Béla és fejtegetve a vidék földrajzi helyzetét, gazdasági és egyéb viszonyait azon határozati javaslatot terjeszti elő, hogy „Mondja ki a 100-as bizottság, hogy miután a T.-Beckerről Szabadkára vezetendő vasút építése kitérőben van helyezve, a N.-Beckerekről kiinduló és Temesvárra vezetendő vicinális vasutvonal Módos és Párdány mezővárosokat érintve fog vezetni és pedig minden fennakadás nélkül egyelőre Párdányig ottani helyi állomással, — ezen határozatát a 100-as bizottság oly kérelemmel terjeszti a megye közönsége elé, hogy ezen nagy fontosságú vonal kiépítését a törvényhatóság is tetemes adózatokkal segítse elő és pedig ugyanolyan módokon tegye meg, mint a n.-beckerek—n.-kikindai vasutat támogatja. — A határozat fogadtatására a 100-as bizottság albizottságot küld ki.”

Ezen határozati javaslat előadása után bemutattak Ó-Telek, Ném.-Párdány, Szerb-Czernya, Ivánda, Szerb-Párdány, Zsiros József, Deutsch testvérek, Fendler Károly és Höfer József ajánlati, melyekben a tervezett szombolya—módosi vonal kiépítésének segélyezésére különböző, némely esetben tekintélyes összegeket ajánlatnak.

Folytatólag Dániel Ernő előadja, hogy a n.-beckerek—n.-kikindai vasuti részvénytársulat a N.-Beckerekről kiinduló és Lázárföld, Ernesztvára, Szárcsa és Szécsányon át Módosra vezető szárvonalat tervei és költségvetését szintén elkészítette és hogy ezen egyidejűleg felmutatott terv szerint a mintegy 40 km. hosszú pályát 1,022,708 forint 27 kr. maximális összegbe kerülne.

A tervek betekintése után a nagy-beckerek—módosi vasutnak terv szerinti irányát Csávossy Béla is magáévá teszi, de a vasutnak egyelőre még Párdányig leendő tervezését és kiépítését javasolja, — ehhez képest

a N.-Beckerekről Módosra vezetendő szárvonalnak bemutatott terve egyhangúlag elfogadjatik, elvben kimondatik azonban, hogy eme szárvonalnak egyelőre Párdányig való kiépítése szükséges.

E célból megbizatik a n.-beckerek—módosi szárvonal vidéki bizottsága, hogy a már Módosig elkészített tervet és költségvetést a Párdányig húzódó vonalrész tervével és költségvetésével egészítse ki és ide mutassa be, — egyben pedig ezen vonalrész létesítési költségeinek fedezésére szükséges közrejárások mérvének megállapításával, — és pedig a m. kir. kormány, a m. kir. kincstár, Torontálmegye és Nagy-Beckerek várossal folytatandó tanácskozássokra Dániel Ernő, Csávossy Béla és Demkó Pál bizottsági tagok, a többi érdekelt községek és egyesekkel megindítandó alkudozásokra pedig Hertelendy Imre, Lebanovits István, Zsiros József, Stassik János, Fendler Károly és Szaladek János bizatnak meg, jelentésük elvárátván.

A nagy-beckerek—zsombolya—perjamosi vonal részre nézve Bábics József bizottsági tag, jelentésüknek beadhatása végett halasztást kér.

A kérelem tudomásulvétel által teljesítettik.

A Berzava vidéki vasutvonal részre nézve újólag Dániel Ernő emel szót és azon reménynek ad kifejezést, hogy a nagy-beckerek—nagy-kikindai részvénytársulat hajlandó leendő, a nagy-beckerek—módosi vonal szécsányi állomásától elágazólag Bóka és Kanakon át Zichyfalva esetleg Nagy-Margittáig húzandó vasutvonal tervét és költségvetését is elkészíttetni, és miután a tervnek másként való elkészítése iránt ettől eltérő intézkedés eddig még egy oldalról sem tétetett.

Elvben kimondatik, hogy a Berzava vidéki vasutvonal a n.-beckerek—módosi vonal szécsányi állomásától elágazólag Bóka és Kanakon át Zichyfalva és illetve N.-Margittáig lesz kiépítendő.

A vonatkozó terveknek és költségvetésnek esetleg a N.-Beckerek—N.-Kikindai vasuti részvénytársulat segélyével való elkészítése a Berzava vidéki bizottságra bizatik, — jelentésük elvárátván.

Dániel Ernő úr folytatólag javálja, hogy éppen a nagy-beckerek—nagy-kikindai vasutvonal kiépítésénél szerzett szomorú tapasztalatok kifolyásából fogadtassék el az általa ezenel bemutatott „Köteleztvény” minte, mely a kitérőben helyezendő esetleges közrejárulási ígéretek felett állítatván majd ki, emez ígéretek beváltási kötelezettségét biztosítandja.

A Dániel Ernő által bemutatott „Köteleztvény” minte elfogadjatik és 500 példányban sokszorosítva, az egyes albizottságoknak oly figyelemmel adatik ki a kellő számban, hogy az egyes érdekelt állat teendő ajánlatok felett ezen „Köteleztvények” állítassák ki és a majdan elérendő eredményt ide a kitűzendő köteleztvények bemutatása mellett 1884. évi június 10-ig mutassák be.

Egyben figyelemzetnek azonban az albizottságok, hogy a községek ajánlati csak akkor jogérvényesek, ha azok a községi képviselő testület által, a törvényes 30—30 napi határidő megártatása mellett hozott és az 1881. évi XXXI. t. cz. szabványai szerint törvényhatósági valamint bel- és pénzügyministeri jóváhagyásban részessített határozattal tetetnek.

Több tárgy nem lévén jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Dr. Demkó Pál és Molnár Mihály bizottsági tagok kérték föl.

A mezőgazdasági hitel ügye.

Ha azt a helyzetet, melyben Európa legnagyobb részének, legkülönöbben azonban éppen Ausztria-Magyarországnak mezőgazdasága ezidőszakra van, alaposabban vizsgáljuk s annak mélyére tekintünk, azt találjuk, hogy annak kiindulási pontját lényegileg és főként a földterhelmentesítés képezte. A mezőgazdasági termelés lendülete, mely ezen intézkedéssel megadatott, a földnek árát is tetemesen emelte. Csak hamar következtek ezután a mezőgazdaság életében a korszakot alkotó egyszerű mezőgazdasági műszaki haladás tényei, s csak Liebig nevével kell, hogy említsük, hogy mindenkivel megértessük, mire gondolunk. A belterjes művelés lehetősége meg volt adva és ezzel ismét a föld termelékenységének újabb momentuma keletkezett s egyidejűleg ezzel köszöntött be az az idő, mely Európa termelését minden térer soha sem sejtett mérvekre emelte: a kereskedelmi forgalom felszabadulásának ideje, melyet a III. Napoleon uralkodása alatt létesített angol-francia kereskedelmi szerződés inaugurált, midőn a közgazdasági elmélet is határozott állást foglalt el a szabadság irányában. Bármint gondolkozunk ez időről és annak jogosultságáról, azt nem tagadhajuk el, hogy az értékeképződés legnagyobb fokozódásának korszaka ez volt, ép oly kevéssé zárkozhajtuk el az elől is, hogy az ipar és kereskedés előmozdítása a mezőgazdaságnak is javára, előnyére szolgált. A mezőgazdaság maga ez időben néhány rendkívül gazdag termést jegyzett fel évkönyveiben s így mintegy minden összehajkított arra nézve, hogy még a józan gazdát is arra a vélekedésre juttassa, mikép földbirtoka hirtelen értékesebb lett, azaz, hogy értéke növekedett.

Már ez a vélekedés egymagában is minden esetre elégséges kellett hogy legyen arra nézve, hogy a gazda agyali nélküli dolgoknak lássa a kölcsönök fölvetelét, s ehhez hozzájárulván meg a gazdának a földterhelmentesítés által még különöbben engedélyezett hitelszükséglete, lassan kifejlődött a földnek eladósodása is, és pedig annak fokozódott értékével arányban! E mellett nem szabad figyelmen kívül hagyunk, hogy voltak és vannak az eladósodásnak forrásai, melyeknek a termés fokozódásához csak közvetett kapcsolatuk van. A földterhelmentesítés után nem kis része az ipar vagy kereskedés által megteremtett tőkének, vagy oly tőke is, melynek az ipari és kereskedelmi értékesítés nagyon is élénk volt, a földbirtokokhoz menekült, s a földbirtok iránti kereslet fokozódása ismét csak a föld árát emelte. A legtöbb földvétel azonban csak az ár egy részének lefizetése mellett történt s a vételár fennmaradt része a földbirtokra mint adósság nehezedett és pedig ismét csak a földérték fokozódásával arányban. Hasonlóképp állott a dolog az örökösöknek bekebelezett követeléseivel is, az örökösöknek szintén a földérték emelkedése miatt föltétlenül nagyobb összeget kellett, hogy juttassanak.

Minden tényező hatása, melyekhez még a hiányos üzleti tőke folytán származott adósságok is járultak, a föld nagyfokú eladósodását tetőpontjára emelték, ugyanarra, hogy sok helyütt az eladósodás voltaképp tudatosodás lett és már igen komoly alakot öltött. Azok, kik a földbirtokot nagyon drágán vásárolták, a vételár kamatait nem képesek előteremtteni s már ez a kamatteher is elviselhetlenül nehéz lévén, az illetők az anyagi sorvadást el nem kerülhették, a vételár fennmaradt része viszont nem kamatoztathatván megfelelő mérvben, a betáblázott örökösöket nyomják s ezzel tehát a jelzálogi követelések gyanánt állandósított üzleti hitelt.

E mellett nem szabad felednünk, hogy most a kamatláb csökkenésének időszakában élünk, de hogy ennek a hosszú időre adott kölcsönök felvevő adósok nem veszik hasznát, sőt ellenkezőleg az alacsony kamatviszonyokat bevételükben s nyílnak, de viszont kölcsönök kamatait sem gazdálkodhatnak meg.

Mindezen momentumok keservesen súlyosbítanak a gabonárárnak a külföldi verseny elhatalmasodása óta bekövetkezett csökkenő irányzata által. A forgalom intézményeinek váratlan nagy fejlődése, mely lehetővé tette még azt is, hogy az amerikai gabona itt-ott a gabonatermők Kánaánja, Magyarországra is behatolni tudott, továbbá az újabb kitérő minőségű gabonát termő országok óriási mérvű termelésének a piacokra özönlése a mezőgazdasági üzlet allagos jövődelmezőségét, mindenképp pedig annak biztonságát lényegesen megcsönkítoták. Termelésünk ma Oroszország és Amerika aratási eredményeivel kénytelen számolni s általában határozottan utalva vagyunk arra, hogy ezen sok tekintetben kétségkívül értékes versenyhez szokunk és simuljunk. Hogy ezt miképpen tehetjük és hogyan érhetjük el, az már a mezőgazdasági üzlet műszaki ágazatához tartozik.

A t. olvasó túrelme már bizonyosan ama kérdéshez ért el, hogy vajjon mivégből emeltem ki mindezen, különben saját beösméré-

sünk szerint is csak hézagosan felsorolt tényezőket? Bizonyára nem azért, mintha újat akartunk volna azzal mondani, hanem csupán és lényegileg az okból, mert mindezen viszonyok egymásbafűzése alapján fontos végkövetkeztetést vonhatunk a mezőgazdasági hitel jelentőségére és kifejlődésére nézve.

A földterhelmentesítés után következett időben a föld- és pénztőke először állottak szembe egymással teljes közvetlenséggel. Akkor, a midőn a földtőke üzlete egészen önálló termelési ágá vált, a földtőke gyakran volt ráutalva a bérbevett munkaerőre és bérbevett tőkére is, akkor ezen két utóbbi termelési tényező először szállott a sikra független önállóságban. A tőkét eleinte a föld jövőjének tekintették s ösmerték és valóban az is volt, sőt hozzáteszem mindjárt azt is, hogy a tőke még ma is a föld jövője lehet és kell hogy legyen. A „föld megtermékenyítése” a tőke által ez időben általános jelszó volt, melynek föltétlenül igazsága a mezőgazdasági üzlet kedvező eredményei mintegy megerősíteni látszottak. Reszünkről ezt a kérdést tovább követni vagy kifejtetni nem kívánjuk, csak konstatalni akarjuk annak során, hogy a tőketalajdonos erőteljesebbnek bizonyult a földbirtok tulajdonosával szemben. Ez arra vezethető vissza, hogy a tőképzenes a mezőgazdaságba való beruházásán kívül még más lehetőségek felett is rendelkezik tőkéjének gyümölcsöző értékesítésre tekintetében, visszavezethető továbbá arra is, hogy az az idő szerint érvényben volt jogi rendelkezések a tőképzenést elvont értelemben vett védelemben reszesítették, a nélkül, hogy azt voltaképp nyilvános vagy szociális alapra építette volna. Reszünkről tiltakozunk kell itt minden olyan nemű felrevertetés ellen, mintha mi minden tőketalajdonosban a földbirtokos ellenségét látnók vagy mintha helyeselelnők azokat a tulajdoni megfontolatlanság és gyűlölettel telt „deklamációt” a kapitalizmus ellen; mi nem vakítottuk el magunkat az efféle jelszavak által, melyek a tömegre való hatás céljából bocsátottak világra és lényeg a kivánt kiszámíthatatlan — károkat idézik elő, de viszont más részről nem téveszthetjük szem elől azt sem, hogy a törvényhozás szándéka nélkül a „törvény” mégis csak a tőketalajdonost helyezte a földművelés érdekeivel szemben gyakran ez utóbbinak érdekei viszonyok közé. Az volt a baj, hogy az alakhoz ragaszkodtunk és a „törvényt” megvédettnek tartottuk, ha csak a forma követéseinek elég volt leve. De hát e fölött sincs okunk hosszasan elmélkedni, itt is csak azt kell konstatalnunk, hogy a föld- és pénztőke közötti házasság szerencsés volt mindaddig, míg a viszonyok egész általánosságukban a lendület fényében ragyogtak, de hogy gyakran zord ellentét állott be akkor, midőn a föld érték- és jövedelmi fokozódása véget ért.

Az elmélet itt is beütközött szembe a dologhoz, midőn eleinte kijelentette, hogy a munka és tőke — tehát a földterhelmentesítés előállítására irányuló munka is — születtek testvérek és szövetséges társak. Ez a tétel még mind mai napig igaz, ha az helyesen értelmezzük. A termelés phrázisa tekintetében a munka és a tőke valóban egymásra vannak utalva és egymást támogatják, de a közösen teremtett jövedelem „elosztása” tekintetében vajmi könnyen összeközösbe jöhetnek, a mint azt a történelem és tapasztalás és ma már az elmélet is igazolja. Manapság a munka és tőke szövetségének szükségességét — még a mezőgazdaságban is — föltétlenül helyeselelhetjük, de egyuttal el kell ismernünk annak a lehetőségét is, hogy a földnek a tőke által való „megtermékenyítése” nem mindig fog a gazda előnyére szolgálni. Ez annak az oka, hogy ma a korlátlan, nyilvános szempont nélküli hitelezői jogot tagadják, sőt még ellenkezőleg a mezőgazdasági hitel számára törvényt követelnek.

Amily igazságtalan dolog volna, azokat az eredményeket becsmérelni, melyek Rodbertus idejéből származtak és melyek még ma is elévülhetlen értékűek, ép oly igazságtalan de visszásság volna az olyan törekvéseket, melyek abból indulnak ki, hogy a közgazdaságban a felszabadult egyéni erőknél kívül még más tényezők is szerepelnek, egy-egyben mint agrárius üzelmeket félretolni vagy elhallgattatni. (Vége köv.)

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Pancsován, január 4-én.

Tekintetes szerkesztő úr!

Torontálmegye tisztújítása iránt e város közönsége már annál is inkább érdekelt, mert politikailag Pancsova város a megye területével, illetve a közel fekvő járással egy választó kerületet képez, s így örömetl szívvvel látjuk, hogy szomszéd járásaink egyhangulag a szabadelvű párt közé sorakozva, diadalmos győzelemmel értek haza, magukkal hozva egy zászlót, a melyen két név diszlik: Hertelendy és Tallián; ha e két név elég biztosíték a hazafias párt jövő győzelmére, el nem tagadhajuk és leplezetlenül be kell vallanunk, hogy sohasem volt oly erős a hazafias párt, mióta az alkotmányt élvezte mint most.

De másként áll itt a városban, az önzés, személyeskedés és nemtelen bosszú itt ellipor minden elvet, de mit is beszélünk elvről, hol van itt elv? A leghíresebb kormánypárti kortések, a kiket mi mindég oly emberekké tartottunk, hogy nekik bizony mindegy, muszka, török, tatar vagy magyar ezeknek ugy tetszik most, hogy az „omladínával” paktálni akarnak megbuktatni a Graf és Christian alatt álló hazafias,

szabadelvű pártot. Ezen működtek P. és társai. De mi történik? Christian és Graf mint önzetlen hazafiak azt mondják, mi nem paktálunk senkivel, hanem hiven megőrizzük hazafias zászlónkat még ha egyedül maradunk is.

A nemzetiségi párt még gondolkozik, hogy alázza-e le magát annyira, hogy egy olyan kompnáival paktáljon mint P. és társai. Így állunk itt a tisztújítás és a közlegő követelválasztás előtt, ezen helyzetnél fogva örömmel üdvözljük a megye azon részét, mely választókerületünkhez tartozik, a hol most egy oly hatalmas szabadelvű párt létezik, hogy a nemzetiségiek jelölt felállításáról nem is álmodhatnak.

Nem csekély meglepetésünkre szolgál, hogy az itteni szabadelvű párt körében a jelenlegi képviselő ellen immár határozott állást foglaltak, de miután a város egy nagyon kis töredéket képez e hatalmas szabadelvű pártnak, a melynek óriási többségét a megyei választók képezik, kíváncsi szemeink tekintünk, hogy a megyei pártunk vezérferfiái a kezükben lévő legyőzhetetlen zászlóra, mely férfi nevét illesztik. M.

HIRHARANG.

* Egyházi ének. Jövő vasárnap f. hó 13-án a főgymnasium kápolnájában a 12-ór tartandó isteni tisztelet alatt egy kiváló erőkből alakult kettős férfi négyes kar Schubertnek 97-dik szolttárát fogja előadni, ugyanekkor Kersch Ferencnek egy zeneszereményét éneklő Mangold Armin úr. — Kivánatos volna, hogy minél gyakrabban hangolnók ily módon is ajátólságra a gyönyörű kis templomot látogató művelt női közönséget.

* Figyelemzetés. Az 1884. évre érvényes választói névjegyzékek, az illető községeknek és közjegyzőségeknek megküldettek és hogy biztosítás szerzetessék az iránt valjon egyik vagy másik jegyzék szállítás közben nem-e hanyódot el, a kör- és közjegyzőségektől venyek követeltettek be. Torontálmegye szervezési szabályrendeletének módosítását, belügyminiszter úr ö mltóságánémi csekély módosítással helybenhagyta. A megye alispánja körrendeletileg figyelemzetete a járási szolgabirákat és Nagy-Beckerek város rendőrkapitányát, hogy a kihágási bűntettek felett szerzett számadások felvénként az igazságügyminiszteri számvétséghez küldendők föl.

* Kimutatás a szegény tanulókat segélyző egyesület jelen állásáról és eddigi működéséről. Midőn a nagyérdemű közönség a „rongyos egyet” részéről ez uttal az első kötelezszerű kimutatást veszi, nem tartjuk fölsőlegesnek ezen valóban humanus egyesület ismételve az egész város tisztelt közönségének figyelmébe és szives részvételébe ajánlani. — A cél, melyet ezen egyet magának kitűzött, mindenesetre olyan, a melynek megvalósítását nem csak a törvény követeli, hanem egyszerűsmd a hazánk is minden igaz és hü fia a legmelegebben óhajta, t. i. a tanuló gyermekeknek lehetővé tenni, hogy ezen kötelezségüket teljesíthessék. Tudjuk valamennyien, hogy számos tanköteles gyermek csak azért nem jár iskolába, mert különösen a hideg téli időre nincs megfelelő ruhája. Ezen egyet éppen azt tűzte ki céljául, hogy az ilyen szegény gyermekek ruhával lássa el. — A cél pedig valószínű lehet, még pedig oly módon, hogy az senkinek terhére nem esik. — Újból elmondjuk itt, hogy a ki ezen egyet tagjaink sorába lép, az nem kötelezi magát másra, mint csupán arra, hogy megengedi, hogy az egyet szolgáját évenként egyszer, vagy kétszer elküldhesse hozzá. Ha ilyenkor van valami hasznavehetetlen rongya, vagy más kimutatást, vagy üvegnekeműje, azt átadja a szolgának; ha akarja, adhat egy pár krajczár készpénzt is. De ha épen nincs, az egyleti tagnak sem kötelezi semmire; ad máskor, a mikor van. — És hogy eredményt lehet ily módon elérni, annak igazolására álljon itt a kimutatás. Az egyet tagjainak száma ez idő szerint 233; a tagok gyűjtése még folyamatosan van. Gyűjtést eszközöltetett az egyet eddig 84 tagnál. Ezek közül adakoztak ruha nemükben és készpénzben: Schlesinger Anna, Trukli Emma, Wukov Sulta, Baaden Károly, Dr. Noa József, Streitmann Antal, Herr Ödön, Lichtenegger József, Arányi Béla, Steiner Miklós, Obelcz József. — Ruhanevelőkben és egyéb tárgyakban: Kellner Ferenc, Pohut István, Mihajlovics Sándor, Krztyics János, Zaka Gyula, Szávicz János, Mészáros József, Reiner Katalin, Reiner József, Kadelsburger Fülöp, Daun Julia, Brandstädter Tekla, Karattur Ede, Haidvogel Antal, Jakabffy Titus, Wimmer József, Reisz Mihály, Steiner Jakob, Messinger Jakob, Muncsics Emilia, Kupuszárovcics Miklós, Julcher Pál, Engel Amália, Engel Sámuel, Wukov Zsiva, Schwarz Mihály, Tallián Béla, Rónay Jenő, Deutsch Mihály, Stagenschmidt Pál, Weisz Izidor, Mangold Hermann, Kéler Elek, Liptay István, Deutsch Jakob, R. L. Hölzl, Stoics Sándor, Baaden János, Kellner József, Rózsza Ferenc, a piarista ház, Kovacs Agost, Weisz Sándor, Hubert Emanuel, Filkovics Pál, Eisenstädter Béla, Gretes József, Frankl Izrael, Daun Gyula, Neditcs János, Dr. Kiss János, L. Szekulesz. — Készpénzben: Létmányi Nándor, Lauka Gusztáv, Molnár Mihály, Hölzl Lőrincz, Vudy György, Szandaváry Ede, Pleitz F. Pál, Mencerer Lipót, Praszchák Gyula, Schneller Ede, Hegyi Imre, Hegyi Gyula, Nickel István, Zsembery Antal, Delfel Katalin, Szedlacsek Amália, Kolaczy János, Molnár Károly, Schwarz Móríc, Annau Ádám, ifj. Schneider József. — Befolyt készpénzben: adakozás útján 47.70 frt. Elurészott rongyokból, stb.

1950 frt. Összesen: 67,20 frt. Ebből 57 frt. 50 kr. fordított új kelmék szerzésére és a ruhák elkészítésére; 9 frt 70 kr. pedig a pénztárbán van. Kiszárolt f. h. 9-én (Szerdán) 23 rend egész öltözet és 12 pár labellé. Rubárvai ellátott a községi népiskolából 9 fiú; a szerb hitközségi iskolából 8 fiú; az izraelita hitközségi iskolából 5 fiú; a gimnasiunból 4 fiú. Összesen: 23 fiú. Ennyit tett az egyet az eddigi gyűjtésekből, a melyek azonban még folyamatban vannak, minthogy eddig még csak a tagok 1/3-nal eszközölték gyűjtését. — Ha a gyűjtés egészen be lesz fejezve, akkor részletes kimutatás adatik az egyet állásáról és működéséről. A választmány megbízásából: Obelcz József, egyleti jegyző.

* Halálozás. Frauenhofer János, m. kir. honvéd főhadnagy, folyó hó 3-án, életének 37-ik évében, hosszas szenvedés után, tüdővészben, meghalt. Az oly korán elhunytban a tisztikar egy legtehetségesebb bajtársát, a társadalom pedig egy művelt, nyájas és előzetesen tagját veszít el. Mindezek bebizonyultak a végüliszetelen — a temetésén, ahol nagy számú résztvevők jelentek meg. Áldás és béke poraira!

* Pályadíjak. A főgymnasium növendékeinek magánsegítségére való serkentésére Lauka Gusztáv t. megyei főjegyző és Fischer Mór földbirtokos urak két-két arany jutalmat tűztek ki pályadíj magyar irodalmi munkálatokra. A nemes versenyre a három felső osztály növendékei közül bizonyára többen fognak sikra szállni.

* Hallomás szerint f. hó 26-án a casinó helyiség termében egy zártkörű táncszalag rendezték; gyaníva, hogy kik fognak be annak rendezésébe és ismerve a tekintetbeni izületüket és ügyességüket, előre is megjelölték, hogy a táncszalag egyike lesz az idei farsang legkiválóbb táncmuláságainak.

* Mint értesülünk a nagy-beckereki polgári lövészgyesület folyó évi február hó 2-án zártkörű táncszalagot rendez. Felhívjuk tisztelt olvasóközönségünk figyelmét ezen igen sikerültnek ígérkező mulatságra, annál is inkább, mivel nevezett egyet fennállása óta először száll sikra, magát a nagy közönségnek bemutatandó. — A rendezőség névsorának átolvasásánál önkénytelenül azon kedvező benyomást nyertük, hogy ezen táncszalag bizvást az idei farsang legsikerültebbek egyike leend.

* A helybeli kereskedelmi ifjuságnak hangversenyyel összekötött táncmulásága, folyó évi január hó 19-én fog megtartani. Ha nem ismerné városunk közönsége imént nevezett ifjuságnak kedélyes és feleltes ünnepeit, megkísérletének egy kis reklámot csinálni; de miután ellenkezőleg áll a dolog, kár minden munkáért, és a szórakozni és táncolni szeretők közönségünk csupán csak arra figyelmeztetjük, hogy el ne feledje a fennebbi, illetőleg a január hó 19-iki napját annyival is inkább, mert ez lesz az idei farsangnak a nyitánya nagyobb szabású bálokban és így minden kétevény el kell osztoznia a fennebbi jelölt tulajdonosok és számos, mondhatni, zsúfolási látogatás fölött.

* Tiszteletet a tiszteletré méltónak! Meg nem mulasztottuk el, a helybeli „Munkás-képző- és társas-egylet”-ről dícsérelőleg megemlékezni, valahányszor észrevehetünk nemes cselekedni buzgalmat s igazán örvendünk, hogy ezt utójog tehetjük, miután buzgalma nem csak oda irányul, hogy munkás-ifjuságunkat szellemileg gazdagítsa, hanem hogy társadalmunk minden rétegének jólétegyesével és hasznossággal szolgáljon. Bizonyossága ennek az, hogy f. évi január 6-án egy műkedvelői színi előadást rendezett, melynek szép tiszta jövedelmét, körülbelül 64 frtot, a helyben felepitendő árvaház javára szánta. Ezen előadás kezdetét Balázs S.: „Miert nem hazasodik a sógor?” egyfelvonású vígjátéka képezte. Egy tanács, mely szerint a férfiak életparjaitak nemcsak gyengédségükhez, hanem bizonyos szigorúsághoz is szoktassák, ellenkező esetben a szelid galamb mérges viperává átváltozik. Tanuságok ehez ad a darabban szereplő Darvasi Martonnak gyengédsége által elkényeztetett s veszekedésre mindig kész felesége, mely amint nemcsak a „sógor”-nak, hanem talán másnak is elűzné a nősülési kedvet. E darab előadása jól sikerült, mert szerepeit Bethy (Gergely) ur szakavatott színész, valamint Ambrózy (Darvasi) ur és Schmidt E. k. a. (Ernesztin) ügyes színkezdők bírták; főleg utóbbi valóságos művésziességet tanusított szerepe előadásával. — Végezetül „Ein Criminalverbrecher” (A bűntény), Görlizt K. 1 felvonású vígjátéka adatott. A darab süljtje egy közönséges nagyvárosi kaland; mind a mellett jó sátra azon túlzott féltékenységre, melyet nagyvárosba költözött vidékiek a hirlapokban olvasott nagyvárosi rémmesékből merítettek. Többet e darabból említeni annyit tenne, mint azt egészen leírni. Összjátéka elégséges jó volt. E darabban kitűnően szerepelt Andel ur (Freundlich) és Andel I. k. a. (Sarlota) s farsadagát egy lapshivár jutalmazta, melyben Bauer A. k. a. (Nina) jogosan osztózkodott. Molnar ur (Lorenz) nevésszerűt a közönséget drasztikus játéka miatt, Schuld ur (egy ismeretlen) és Hegyi ur (kerületi előjáró) sokkal járultak az összejáték sikeréhez. Az előadás végét tánc követte. Végezetül megjegyezzük, hogy ezen egyet minden tekintetben respectálós s idején volna, hogy a helybeli iparos-mesterek által iránta tanusított közömbösség feljegyezteszék. — H—ch.

* Új évi üdvözlésektől való felmentés. Az 1884. újévi üdvözlésektől való felmentés végett nagyságos Kovács Ágoston és Várady Mihály kir. tanácsos urak 5—5 frtot

vagyis összesen 10 frtot küldtek be azzal, hogy ezen összeg a községi népiskolában alkalmazott tanítónő Moratti Emma kisasszony által oktatott oly tanulókat kelettejének szolgáltatassék ki, a kik helybeli nem magyar ajku szülőktől származva, a magyar nyelvben és egyéb tantárgyakban legjobboldómereteltettek skulónben is jó magaviseletűek.

Mi a nagyérdemű közönségnek azzal hoztatik tudomására, hogy a fenti összeg Kellner Ede községi iskolaszéki elnök urnak az illető tanulóknak leendő kiszolgáltatás végett átküldetett. N.-Beckereken, 1884. évi január hó 2-án. Kulifay Lajos, polgármester.

* Szerencse! Ha nem is épen számkostul, de mégis zacsokstul. Így épen történt, hogy Kadelsburger L., jó hírnevű, pontos és solid pénzügyvezetőként vásárolt „állami jótékony-sorsjegyeket”, melyeknek hazása mult évi december hó 28-án volt. Kisebbs-nagyobb nyeremények szerencse gyümekiei lettek, és az ez után esedékes összegek már is kifizetettek. Ezen üzlet, eltekintve attól, hogy mindennemű sorsjegyekkel rendelkezik, közvetit pénzlelőlegeket is a legmagasabb összegig a legrövidebb idő alatt és a legolcsóbb feltételek mellett, amiért is nem tudjuk eléggé ajánlani ugy magán személyeknek, mint kis és nagybirtokosoknak.

* Meghívó. A pancsova — kubini ármentesítő és helyviszabályozó társulat Pancsova városában a város ház tanácstermében folyó 1884. évi január hó 20-án délelőtt 10 órákor rendkívüli közgyűlést fog tartani, melyre az ártérbirtokos érdeklőséget tisztelettel meghívom. Tárgy: Az 1883. évi október hó 20-án tartott közgyűlésen felvetni határozott újkölcsön feltételeinek megállapítása. Pancsován, 1884. január 2-án. Gromon Dezső, kormánybiztos.

* Fontosabb megyei események. A bánkai csendőrség jelentése szerint mult hó 25-én virradóra Togyér községben Belya Zsuzsanna háza ismeretlen okból ki-gyulladt s teljesen leégett. A kár 200 frt, biztosítva nem volt ember élete nem veszélyeztetett. — Az alibunári csendőrség jelentése szerint Szekesán Trifun petrovszeloi lakos háza folyó hó 1-én leégett; a kár 180 frt. Nyomozás folytán Pruje Avram a gyújtogatás bűntettével alaposan gyanusítottán, letartóztatott s az alibunári kir. járásbírósnak átadatott. — A nagy-szent-miklósi csendőrség jelentése szerint folyó hó 9-ikén a szerb-csanádi vásár alkalmával Iszakovics Szava ottani lakos és Milicsics Nova ittás fővel az utcán összeverekedtek s valószínűleg ennek következtében Milicsics Nova egy óra mulva saját lakásán meghalt. Iszakovics letartóztatott, s a kir. járásbírósnak átadatott. — Az antalfalvi csendőrség jelentése szerint egy folyó hó 8-án kivezényelt járőr Deák Tamás lajosfalvi lakost letartóztatá, mivel az Bálló Bavelló odaváló legénynyel egy leány miatt összeveszven, egy bottal úgy ütötte föbe, hogy az ennek következtében másnap meghalt. Atadatott az antalfalvi kir. járásbírósnak. — A zombolyai csendőrség jelentése szerint Rom Janos zombolyai lakos a községben kívül fekvő gözmalma folyó hó 13-án éjjeli egy-két óra között leégett. Összes kár 11000 frt, biztosítva 12383 frtot volt. A tűz keletkezésének oka eddig ismeretlen. — A vankányi csendőrség jelentése szerint folyó hó 16-án este 6—7 óra között Radalicszi Vászta istalóiban volt szalma szalagja vígyázatlansága folytán meggyulladt s a füstben 6 lo, 1 csikó, 1 tehén és 2 borjú 490 frt értékben megfulladt, a tűz azonban további következmények nélkül elollatott. Az illetékes hatóságoknak jelentés tétetett. — A török-becei csendőrség jelentése szerint Mihajlov Militi frányovai illetőségű s a nagy-beckereki kir. törvényes székletű 3 évre elélt feyencz mult hó 7-én megszökött. Az őrs egy járőrének sikerült tüzetes nyomozás folytán nevezettet folyó hó 17-én a hajnali órákban elfogni s a nála levő forgó pisztolyt és 20 drb. tölténnyel együtt a kir. törvényeseknek átadni.

* Versecz város a kiállítás céljaira 2000 frtot szavazott meg, mely összeg arra fog fordítani, hogy szegény sorsu iparosoknál megrendelések tetessenek és ilyképen ezeknek is mód nyujtassék a kiállításban leendő részvételre. Versecz város ezen határozata követésre méltó példa gyanánt szolgálhatna.

* Szobort Tompa Mihálynak. A Rozsnyói Híradó meglehangu felhívást intéz Gömörmegye közönségéhez, melyben felhívja a költő szülőmegyéjét, hogy Tompa Mihálynak, a ki már 16 éve aluszsa a hanvai temetőben a boldogok álmát, állitson szobort. Ösztönül a felhívásra az szolgál, hogy a Sáros-Patakon tanuló gömörmegyei ifjak saját kezdeményezésük folytán gyűjteni kezdek maguk közt a kegyeletes célra. — A felhívás kiemeli, hogy az egyet a meggyének, a törvényhatóságoknak kell magáévá tenni.

* A fagy okozta repedéseknek a gyümölcsfákra való káros behatását az által lehet elkerülni, hogy ha azokat mielőbb befedjük, hogy a hó vagy eső következtében nedvesség ne hatoljon a fa belsejébe. E végből a kisebb repedések faviasszal kenendők be, a nagyobbak pedig vászon- vagy papiros-szeletekkel ragasztandók be, szintén faviassal segítségével. A selk t tulajdonképeni gyógyítása azután csak tavasszal, a teyészlet megindulásakor foganatosítandó.

* Legjobb tengeri-fajaink. I. A legjobb takarmány-tengeri az ausztráliai hüvelyes tengeri, mely oldalhajásokkal s levelekkel gazdag, csalamadénak veve legzsdaságosabb, a mennyiben alig negyedrésznyi szemelvény után is, mint a mennyi más fajmagból kivánatik, kasza alá legfölmöttebb és szárvasmárhák által igen kedvelt takarmányt

ad; de kapa alá, magtermésre hagyva is, kétszeresen fizet, a mennyiben számos mellékhatását megkaphatva, mindannyi, mint az anyaszár, jó közepnag magcsöveket hoz, e mellett virágbokréája a mily ágas-bogas, oly mérvben telik meg szemterméssel, még pedig hüvely nélkül. Ezenkívül vekony hajásokkal, sűrű levelézzel gazdag növényzete a magtermés letérése után is eltehetőbb, tápdúsabb, mint másféle takarmány. Mivel a szemek a csövekről nehezen fejthetők, azért ezen tengeri-faj csöves állapotban zsegesen vagy megérve, főképen sertések etetésére használható. Azonban hazánk gazdasági viszonyai közt ezen tengeri-faj idővel átváltozik olyanná, mely szemborokkal nem bír, a nélkül azonban, hogy leveles állapota csökkenne. II. A szemtermelésre legalkalmasabb tengeri-fajok. Ilyen a szép aransyárga nagyszemű, nagycsöves magyar tengeri, ha idején elvetetik. Még ajánlatosabbak a biztosan beérő korai fajok; mint a pignolletto, a cinquantino s a székely tengeri. Legsebb azonban az albaniai beszemzet végű, kúrta, izmos, csöves tengeri, gömbölyű, nagy, fénylő sárga szemével, csak hogy az későbbben érik, s a termésre nézve is hatrább áll. III. Kerti vagy csemegé-tengeri. E célra legjobb az ugynevezett fehér, hat hetes tengeri, mely kiválók egy korai voltánál fogva, mint izletességére, szép, nagy, nyolcszoros szemekkel telt csöveire nézve, melyekből 2—3 példány egy száron rendszeren megterem. Ez kenyerek is használható. Ehhez hasonló tulajdonokkal bír beces faj a chinai fehér gyöngytengeri, azon különbséggel, hogy valamivel későbbben érik, és csöve 10—12 rendetlen szemsoros. Korábbi csemegéül nagyon használható az apró csövé, ránczosszemű, korai mazsola-, később pedig a nagy csöves, késő mazsola-tengeri. Ezek — ha zsegen letörtetnek és megasztatnak — télen át zsege csemegéül használható.

* Földrengések december hónapban. A felölt hó második felében sok helyen volt földrengés. Neuburgban (Svájcz) december 18-án reggel 6 óra 25 perczkor éreztek földrengést; 22-én virradóra 3 órákor Cortailodban, 4 órákor pedig Cortailodban és Neuenburgban. Olaszország több pontján észleltek földrengést december 17-én és 19-én. Lisszabonban december 24-én reggel fél 4 órákor volt 3—4 másodperczig tartó földrengés, mely felébrésztette az alvókat, mintha izmos ököllel rázták volna őket; egyuttal tempa, nehez dörgés hallatott. Ugyancsak Lisszabonban december 23-án fél 2 órákor hajnalban is éreztek lökést, amely nem is okozott feltűnést, mert nem oly ritka tünemény. De két órával később második lökés következett, a mely 12 másodperczig tartott és nagy rémület okozott, mert földalatti dühörgés kísért. Az emberek „Miseri-cordá”-t kiáltozva az utcára futottak. Nagyobb baj nem történt, de ezt a lökést megéreztek egész Portugáliában és Setubalban a megrémült lakosok a tengerpartra menekültek.

KÖZGAZDASÁG.

A „The Gresham”, életbiztosító-társaság 1883. évi december 6-án tartotta rendes évi közgyűlést Londonban. A közgyűlésen az 1883. június 30-án véget ért 35-ik üzletéről felolvasott jelentés szerint az utolsó üzlet eredménye igen kedvező volt, amelyben benyújtott 7948 biztosítási ajánlat 65,726.175 öszeggel, melyek közül 6424 ajánlat 53,457.475 frank öszeggel elfogadtatott, s a megfelelő számú kötvények kiállítottak. A díjbevételek levonva a viszontbiztosításért kiadott összegeket 13,227.514-70 frankra rugott, miben az első biztosító év díjbevételei is befigyeltetnek 2,074.523 65 frankkal. A kamatszámra 3,374.853 frankot mutatott, s a társaság évi jövedelmét, hozzáadva a díjbevételeket is 16,602.367-70 frankra emelte. A társaság az utolsó üzletét alatt életbiztosítási bárcákra 5,634.238 frankot fizetett. A kiháztatási és vegyes biztosítási szerződésekből eredő kötelezetek, melyek esedékeseké váltak, 3,035.710 85 frankra rugtak. Bárcák visszavételére 980.178-20 frankot fordított a társaság. A biztosítási alapoké, mely a szerződések pontos teljesítését biztosítja 4,007.817-40 frankkal nagyobbodott. Az aktívák az üzlet végén 83,780.016-90 frankra rugtak. A mérleg összeállításával a társaság vételi áron felvett értékpapírok értéktöbblete nem vétett figyelembe, mivel ezek az értékek nem reálizáltak s így azonnali nyereség forrásul tekintetők nem voltak. Ennek az értéktöbbletnek azonban nagy jelentősége van, mert konszolidálja a társaság által nyújtott garantákiat. — A társaság tőkebefektetései következők: 2,202.063-45 frank brit állampapírokban, 420.129-25 az indiai és gyarmatkormány értékpapíraiban, 15,322.464 frank idegen államok értékpapíraiban, 1,187.035 frank vasuti és más kölcsönkötvényekben, 14,427.099-10 frank házakban, ezek közt szerepelnek a társaság budapesti és bécsi hazái, 11,998.202 60 jelzálogokban és 13,393.909-60 frank más értékpapírokban.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

A „Nemzeti Ujság” a legolcsóbb és legdiszesebb képes politikai napilap most lép második évfolyamába. A „Nemzeti Ujság” programja a lap címe. Független irányu lap, mely küzd a gazda, a munkás, az iparos, a hivatalnok, e haza összes polgárainak, a magyar nemzetnek érdekében, küzd bátran, kártalanul, semmitől sem rettenve vissza. Kérleltetlenül támadja és ostromozza a helytelen politikai irányt, a társadalmi kínóveéseket és ferdeségeket. A „Nemzeti Ujság” nem függ senkitől, nem áll senkinek befolyása alatt és csak a közönség érdekeit artja szem előtt. Somogyi Ede e lap felelős szerkesztője és kiadóulajdonosa, ismert régi író, ki nem kimélve áldozatot, fáradságot, oly lapot ad a magyar olvasó közönségnek, mely nemcsak kiállja a verseny más hasonló vállalatokkal, hanem felül is mulja azokat. A „Nemzeti Ujság” czim lapját naponként gondos kivitelű, szép, lehetőleg actualis kép díszíti. Vasárnap melléklete a „mulattató”, tartalma és kiállit-

tás dolgában vetekedik bármely hazai képes lappal. A „Nemzeti Ujság” ezenkívül naponta ad mellékletet. Az iparos a napi érdeki közleményeken kívül megtalálja az „Iparügy”, a kereskedő a „Kereskedelem és mezőgazdaság” cz. mellékletet. „Törvény-széki Csarnok” cz. melléklete szenzációs bűnügyeket ismertet, hoz érdekes törvényeségi tárgyalásokat, ezek keretében illő érdekes képeket. Hölgyek részére a „Nemzeti Ujság” a „Divatlap” cz. mellékletet adja, hasonlóképen illusztrálva. Néptanítók részére a „Nép-nevelés”-t mellékeli. Nagyszámú vidéki levelezői, összeköttetései a fővárosban lehetővé teszik a „Nemzeti Ujság”-nak a gyors és pontos értesülést. A „Nemzeti Ujság” hoz gazdag ujdonsági és törvényeségi rovatot, tárcacikkeket, szenzációs, érdekes regényeket stb.

Munkatársai: Arányi Miksa (párisi levelező), Bánfi Sándor, Erdői Béla, Darvas Aladár (bécsi levelező), Gelléri Mór, Hofmann Mór tanár, Iványi Ödön, Karczag Vilmos, Komócsy József, Kiss József, Mócsy Zsigmond, Murai Károly, Marczányi György, Pósa Lajos, Porzoltó Kálmán, Dr. Radó Antal (római levelező), Dr. Prém József, Reviczky Gyula, Sasvári Armin, Solder Hugó, Szávay Gyula, Sziklay János, Szatmári Mór, Dr. Váradi Antal, Vészi József stb. — Pálmay Ilka a népszínház kitűnő művésznője már két ízben irt a „Nemzeti Ujság”-ba szellemes tárcákat és a lap bírja több kiváló művész és művésznő ígérteit, hogy közreműködésükkel gazdagítandják tartalmát. A „Nemzeti Ujság” (szerkesztősége és kiadóhivatala nádorutca 17. sz.) előfizetési ára egy évre 12 frt. Kiállítás, tartalma és politikai irányja oly tényező, hogy ezeknél fogva melegen ajánlhatjuk az olvasó közönség figyelmébe.

APRÓSÁGOK.

Quit! Egy feltűnően sovány ur összeütözközik egy kövér ural.

— Ön ugy látszik kissé többet ivott a kelletinél, mondá a sovány ur.

— Ön pedig kevesebbet evett a kelletinél, viszonzu a kövér ur.

Össze nem illő házastársak. Te barátom, én nem vagyok képes felogni, hogy honnan van az, hogy te tönkre mentél, mikor te olyan szorgalmas ember vagy, hogy félmértföldnyire is elmegy, hogy 50 krt megszerezsz.

— Hja, barátom, az onnan van, mert a feleségem is félmértföldnyire elmegy, hogy 50 krt — kiadhasson.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.

H i r d e t é s e k.

Hirdetmény.

A kereseti adó III. osztályába tartozó adókötelesek, nevezetesen: ügyvédek, orvosok, kereskedők, gyártulajdonosok, keresmárosok, mindazon iparosok, kik iparukat segédekkel uzik, továbbá mindazok, kik a kereseti adó IV. osztályába esnek és fia fizetéssel bírnak, végre a tőkeamat és jara-dek adó kötelesek ezennel felhivatnak, miszerint 8 nap alatt vagyis f. e. január hó 12-től 20-ig vallomási ivatek kitöltése eljából, az e városi alszámvevőségénél annál bizonyosabban megjelenni el ne mulasszák, mert ellenkező esetben ezen hat-ridő eltette után a törvény értelmében eljárás fog követetni.

Egyszermind közhírré tetetik, hogy a kivetés és a III. oszt. kereseti adómegállapítása, az 1883. évi XLIV. t. cz. értelmében 3 évre érvényes, és így az illető feleknek érdekeben van, vallomási ivatek kitöltése végett minél számosabban megjelenni.

N.-Beckereken, 1884. évi január 8-án.

Kulifay Lajos,

(13—11)

Hirdetmény.

Miután az 1875. évi XLVII. t. cz. 2. §-a szerint az adós tőke utáni évi kamatok, melyek jelzálogilag biztosítva vannak az elért évi ált. jövedelmi pótdadó összegből levonásba hozhatók, felhivatnak mindazon ház és földtulajdonosok, a kiknek birtokaikon ilyenmő terhek léteznek, hogy ez erre vonatkozó bevallási ivatek 8 nap alatt, vagy is f. e. január hó 12-től 20-ig a helybeli városi alszámvevőségénél annál bizonyosabban bemutatassák, mert különben ezen hat-ridő eltelté után a törvény értelmében eljárás fog követetni.

N.-Beckereken, 1884. évi január 8-án

Kulifay Lajos,

(14—11)

11154. szám. ki. 1883. (12—11)

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Beckerek város tanácsánál üresedésbe jött pénztári hivatali és számvényői számtisztai állomásoknak választás utján való betöltésére ezennel a pályázat iratik ki.

Mindegyik fentebbi állomással o. é. 600 frt. évi fizetés van egybekötve.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen állomások valamelyikére pályázni óhajtanak, hogy erre való képességüket tanusító bizonyítványaikkal felszerelt kérvényeiket 1884. évi január hó 19-ig a polgármesteri hivatalnál nyujtsák be.

Végül megjegyeztetik, hogy a megválasztandók szolgálati ideje az általános tisztújítási fog terjedni és hogy csak olyanok pályázhatnak, kik a hivatalos magyar nyelvben kellő jártassággal bírnak.

N.-Beckereken, 1883. évi decz. 30-án.

Kulifay Lajos,

(15—11)

polgármester.

Ezzel közhírré tétetik, miszerint N.-Beeskerek város tanácsa által 4 drb meg jól használható állapotban levő vas-pénztár és különféle egyéb használaton kívül helyezett tárgy f. évi január hó 25. napján, d. e. 10 órakor, a városháza előtt nyilvános árverés útján fog eladatni. Kelt N.-Beeskereken, 1884. évi január hó 2-án.

Kulifay Lajos, polgármester.

372. és 385. sz. b. v. 1883. (11-1.1)

Arverési hirdetmény.

Alólirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tek. török-becei kir. járásbírósg 2753. és 2859. p. sz. végzése által a nagy-kikindai kerületi első takarékpénztár mint végrehajtó javára, Jovánovits Nikola, Axenia és Tamás, mellencei lakosok ellen 2850 frt tőke, ennek 1883. évi november hó 1-ső napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 171 frt 95 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 2769 frtra becsült kf. fűszer, rövid és egyéb áruk, kf. szobabutorzat, korsmai felszerelvények és italok, bolti követelések, hordók, tehének, lovak, kocsik és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2819. és 2911. polg. 1883. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis alperesek lakásán, esetleg a mellencei község házában leendő közlésére 1884. évi január hó 11-ik és következő napjának, délelőtt 9 órája, határidőül kitüztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elarverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tör.-Beecsen, 1883. évi december hó 29-én.

Rankovits István, kir. bir. végrehajtó.

8129. sz. 1883. (6-1.1)

Arverési hirdetményi kivonat.

A n.-beeskereki kir. e. f. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gyukits Riszta, kis-toraki lakos végrehajtónak, Marku, szul. Damjan Persza, kis-toraki lakos végrehajtást szenvedő elleni 467 frt 25 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagy-beeskereki kir. törvényszék, a nagy-beeskereki kir. járásbírósg területén lévő, Kis-Torák községben, illetve határában fekvő, a 238. sz. tjkvben A. l. 155. öi. sz. alatt foglalt háznak és 1256/a. r. sz. pótkertnek harmadrésze 165 frt 71 krban — és az ugyanitt 1429. 1530/a., 1713., 1958., 2229., 2562., 2763. és 2963/a. r. sz. alatt foglalt 4 holdnyi nyolczad urb. teleknek harmadrésze az árverést 283 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi február hó 6-ik napján, délelőtt 10 órakor, Kis-Torák község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 16 frt 57 krt — illetve 28 forint 30 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-beeskereki kir. e. f. törvényszék tlkkönyvi osztályának 1883. évi november 14-én tartott ülésében.

8078. sz. tkvi 1883. (7-1.1)

Arverési hirdetmény.

A módosi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a magy. kir. állami adókinestár mint végrehajtónak, Paucza Juon és Petru végrehajtást szenvedett elleni 879 frt 70 1/2 kr. tőke, ennek 6% kamatai, 46 forint 49 kr. eddigi és 5 frtban ezennel megállapított árverés kerési költség iránti végrehajtási ügyében a módosi kir. jbróság területéhez tartozó, Csebza község 3/b. sz. tjkvben A. l. alatt foglalt 331. öi. sz. beltelkes háznak, továbbá 2190. hr. szamu pótkertnek és 787., 923., 1662., 1919., 2196., 2314., 2315., 2361., 2756. hr. szamu egy negyed urb. telek földnek 1777 frt becsárban, a Temes szabályozási társulat javára 422 □-olnyi területre B. 6. a. előjegyzett tulajdonjog épentartásával való nyilvános elárverezése ezennel elrendeltetik és annak foganatosítására a határidő 1884. évi február hó 5-ik napjának, d. e. 10 órájára, Csebza község házában hivatalos helyiségében kitüztetik.

1. Kiküldési ár a fennebb kelt becsár, a melyen alul is az árverésre kitüztött birtokok eladatni fognak.

2. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át, vagyis 177 frt 70 krt az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy az 1881. é. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. k. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírósg mint tlkvi hatóság. Módoson, 1883. évi november hó 8-án.

34. sz. 1884. Pályázat. (10-3.1)

Strigel Katalin lemondása folytán üresedésben jött Dolacz községi szülészóni állomásnak választás útján betöltésére a pályázat ezennel megnyitattik és a választás 1884. évi február hó 3-ik napjának, d. e. 9 órájára, Dolacz község irodájában kitüztetik.

Ezen szülészóni állással egybekötött évi járandóság 20 frt készpénz, 370 liter buza, 4 méter tuzifa-fizetés és minden születés után 2 frt díj élvezete.

Felhivatnak a pályázni óhajtok, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 50. §-a értelmében felszerelt folyamodványukat legkésőbb a választást megelőző napon aláírt szolgabírói hivatalnál annál inkább is bemutatassák, mert később érkező folyamodványok tekintetben vétetni nem fognak.

Bánlakon, 1884. január hó 4-én.

Daniel László, szolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

B.-Ujfalu községben a községi orvosi állomás megüresedvén, az állomás betöltésére a választás 1884. évi január hó 22-én reggeli 10 órára B.-Ujfalu község házában ezennel kitüztetik.

Ezen állomással következő javadalmak vannak összekötve:

Évi fizetés 720 frt. Irási atalány 6 frt. Faátalány 24 frt, vagy a megfelelő 3 öl keményfa. —

Természetbeni lakás vagy lakbér 120 frt. Éjjeli látogatásért 40 kr.

Nappaliért 20 kr. felnőtteknél; hét éven alóli gyermekeknél azon csupán ezen díjak fele.

Magánügyi bizonylatokért 2 frt kiállítás díj; köteles lévén a megválasztott orvos a községi előjáróság által kijelölendő teljes vagyontalan lakosokat díjtalanul gyógykezelti. — Felhivatnak mindazon orvos tudorok, kik ezen állomást elnyerni óhajlják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket alólirott-hoz a választást megelőzőleg legalább két nappal előbb alólirott-hoz nyújtsák be. — A szerb és román nyelveket bíró pályázók ha ezt okmányilag igazolják — előnyben részesítetnek.

Pancsován, 1883. évi december hó 10-én.

Radoszavlyevics, szolgabíró.

(414-3.3)

Pályázat. (413-3.3)

Dolova szervezett községben az orvosi állomás leköszönés folytán üresedésbe jövén a pályázat ezennel kiíratik s a választás 1884. évi január 21-én délelőtti 10 órájára Dolova község házában tüztetik ki.

Felhivatnak az orvostudorok, kik ezen állomást elnyerni óhajlják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat alólirott-hoz a választást megelőzőleg két nappal előbb nyújtsák be.

Ezen állomással következő javadalmak vannak összekötve:

- 1) évi fizetés 600 frt. 2) szabad lakás. 3) nappali látogatás 50 kr. 4) éjjeli látogatás 80 kr.

A községi lakosok, kiknek száma körülbelül 6000 lélek, szerb és oláhok lévén, ezen nyelvek egyikének tudása, mi okmányal bizonyítandó, kívánatlik s ezen körülmény a hason minősítvényü pályázóknál az elsőbbséget biztosítja.

Szolgabírói hivataltól: Pancsován, 1883. évi december hó 8-án.

Radoszavlyevics, szolgabíró.

3510. sz. 1883. (422-3.3)

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye bánlakai járásban kebelezett N.-Gája, Malenicfalva, Nagy-Margitta, Szt.-János, Ürményháza, Zichyfalva és Györgyháza községekben üresedésben lévő körorvosi állomásnak az 1876. évi XIV. t.-cz. 43. §. értelmében választás utáni betöltésére a pályázat ezennel megnyitattik; s a választás Zichyfalva községi irodájában az 1884. évi január 21-dik napjának d. e. 10 órájára tüztetik ki.

Ezen állomással egybekötött évi fizetés 600 frt és a teljes vagyontalanok kivételével mint a melyekkel a megválasztandó körorvos ingyen tartozik gyógykezelni, minden egyes gyógykezelt által fizetni kötelezett 40 kr. megállapított díj élvezete.

Felhivatnak a pályázni óhajtok, hogy a fentidézett törvény szakasz határozatához képest felszerelt folyamodványukat alólirott szolgabírói hivatalnál legkésőbb a választást megelőző nap annál bizonyosabban bemutatassák, mert később érkező folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

Bánlak, 1883. december hó 20-án.

Milutinovich, szolgabíró.

34. sz. 1884. Pályázat. (10-3.1)

Strigel Katalin lemondása folytán üresedésben jött Dolacz községi szülészóni állomásnak választás útján betöltésére a pályázat ezennel megnyitattik és a választás 1884. évi február hó 3-ik napjának, d. e. 9 órájára, Dolacz község irodájában kitüztetik.

Ezen szülészóni állással egybekötött évi járandóság 20 frt készpénz, 370 liter buza, 4 méter tuzifa-fizetés és minden születés után 2 frt díj élvezete.

Felhivatnak a pályázni óhajtok, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 50. §-a értelmében felszerelt folyamodványukat legkésőbb a választást megelőző napon aláírt szolgabírói hivatalnál annál inkább is bemutatassák, mert később érkező folyamodványok tekintetben vétetni nem fognak.

Bánlakon, 1884. január hó 4-én.

Daniel László, szolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Kaprisch Sándor, jegyző elhalalozása folytán 7344 lelket számláló Mokrin nagy községében üresedésbe jött község-jegyzői állomás választás útján betöltendő lévén, ennek eszközésére f. évi január hó 29-ik napjának, d. e. 9 óráját tüzöm ki, Mokrin község házában.

Ezen állomással évi 616 frt fizetés és 125 frt lakbér-illetmény, továbbá a magán munkálatokért szabályrendelileg megállapított díjak lévén egybekötve, felhivatnak mindazok, kik az 1871. évi XVIII. t. czikkben a község-jegyzői állás elnyerhetésére megkívántató képesséssel, továbbá a magyar, szerb és német nyelvben való kellő jártassággal bírnak, miszerint szabályszerűleg felszerelt folyamodványukat alólirott szolgabíróhoz a választást megelőző napig, azaz f. évi január hó 28-ig be nyújthatják.

Kelt N.-Kikindán, 1884. évi január hó 5-én.

Bakalovich József, szolgabíró.

961. sz. kig. 1883. (9-1.1)

Pályázati hirdetmény.

Községünkben az irnoki állomás betöltendő lévén, a pályázat ezennel kiíratik s a választás 1884. é. január hó 15-ére, a község házában tüztetik ki.

Felhivatnak mindazok, kik a jegyzői teendőkbén jártasak, a magyar és szerb nyelvet írásban és olvasásban tökéletesen bírják, hogy kellően felszerelt kérvényeiket alólirott előjárósághoz a választás előtt nyújtsák be.

Ezen állomással 300 frt fizetés és szabad lakás van összekötve.

Kelt Leopoldován, 1883. évi december hó 31-én.

Knezsevits Uros, Poppovits György, bíró, jegyző.

Előfizetési felhívás

„ÁRLEJTÉSI KÖZLÖNY”

X. évfolyamára.

Egyedüli s legrégibb, tehát különösen a külföldön is a legelterjedtebb közlönye az összes magyarországi és a honi vállalkozókat érdeklő ausztriai, horvátországi, boszniai s külföldi árlejtéseknek, a melyek mindennemű műszaki munkakra, építésekre, kész áru- és mindenféle munkaszállításokra (minden szakmájú gyáros, iparos, kereskedő pályázatával) adás-vetelekre, bérletekre stb vonatkoznak s hivatalos és magán, de mindig első forrásokból meritetnek.

Kizárólagos közlönye az összes hivatalos árlejtési kiírásoknak, amelyek e szaklapban a legkimerítőbben közöltenek s melyek mellett ezenfelül az előfizető gyors és pontos információkat is kap kívánatra a szerkesztőségétől.

E szaklap minden számottevő műszaki irodában, gyárban, ipartelepen és műhelyben nélkülözhetetlen s mindennemű hirdetésekre nézve épen elterjedtségénél fogva a legjobban ajánlható.

Előfizetési ár:

1 évre . . . . . 6.— frt.

Félévre . . . . . 3.— „

Negyedévre . . . . . 2.— „

Előfizetési pénzek és megrendelések intézendők az

„Árlejtési Közlöny”

kiadóhivatalába,

Budapesten, Bálvány-utca 3.

A dávidházi gazdaságban egy értelmes, szorgalmatos

kasznár és egy ispán

felfogadtatik. Ajánlatok czimzendők:

(421-3.3)

„Palotai és testvére”-hez

Pt. Davidházán, u. p. Tor.-Ujvár.

Egy vizsgázott gépész,

ki a gőzgépek vezetésén kívül minden gazdasági gépek javítása és felszereléséhez ért; ezen felül kovács munkát, keréksín húzás és a lópatkolásban is jártas, gróf Karátonyi, beodrai uradalomban felvétetik. Értekezhetni szóval és írásban a tisztartósággal Beodrán.

Pósta és vaspálya állomás. (4-3.2)

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS (420-3.3) KÉPES CSALÁDI LAPOK szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra. Felelős szerkesztő: Komócsi Lajos. Lapunk — társai között legnagyobb elterjedésnek örvendő — immár hatodik évfolyamát éli. Miatán kívánatra mindenkinek küldünk mutatványszámot s egészen tájékozó előfizetési felhívást, e helyen csak röviden emlékeztünk meg a közkeveltségnek örömdőléről. — A „Képes Családi Lapok” három ivny tartalommal jelen meg a legdiszesebb kiállításban, szép, fényes, színes borítékban. Minden szám sok művészi kivitelű képet hoz. A főlapban vannak eredeti s a külföld legnagyobb íróiból fordított rövidebb regények, elbeszélések, rajzok, életképek, humoreszkek; eredeti s más költemények, a főváros, vidék s külföld válogatott, fontos hírei; az irodalom és művészet legközelebbi évnegyedben külön regény-mellékletkép ismét kitűnő, cselekvénygazdag, érdekesítő regényt adnak. A legközelebbi évnegyedben külön regény-mellékletkép ismét kitűnő, cselekvénygazdag, érdekesítő regényt adnak. keretben.) regények stb, sorsoltatnak ki. Kíváncsiak legyenek a legújabb regényre! A „Képes Családi Lapok” a legolcsóbb, legterjedelmesebb, legdiszesebb magyar hetilap: megjelen minden vasárnap egészen ingyenes remény-melléklettel. — Külön (ingyen) „Dívatlap” és külön (ingyen) „Gazdasági és háztartási lap”. — Gyönyörű jutalomképek és rendkívüli kedvezmények. Megjelen tizenegyezer példányban. Kíváncsiak legyenek a legújabb regényre! Kíváncsiak legyenek a legújabb regényre! Kíváncsiak legyenek a legújabb regényre!